

1. Szakképzés–történet

A középfokú közgazdasági képzés kezdetei a XIX. sz. közepén. 1895: Wlassics rendelete a felsőkereskedelmi iskoláról. Az iskolatípus négy évfolyamossá válása; főbb tantervi változásai a két világháború közötti időszakban. Név- és funkcióváltozások a 40-es és az 50-es években. Középfokú közgazdasági képzés a szocializmus időszakában.

A közgazdasági szakközépiskola a rendszerváltás után. Új struktúra – világbanki modell. Az iskolai oktatás és a gyakorlati élet közötti kapcsolat.

2. Az oktatás és a gazdaság kapcsolata

A humán tőke értelmezése; az oktatás, mint humántőke-beruházás. A munkapiaci sikeresség kritériumai; a középfokú közgazdasági képzésben kifejlesztendő kompetenciák. A megújított OKJ alapjellemzői (kompetencia-szemlélet, modularitás).

3. Az iskola kapcsolatai, forrás-szerzési lehetőségei

Iskola és család; iskola és település kapcsolata. A közoktatás-finanszírozás egyes kérdései; támogatók, szponzorok, átvett pénzeszközök. Az iskola marketing-tevékenysége: belső és külső PR.

4. A tanulók különböző csoportjainak kezelése, tanulástámogatás

A tanulók differenciált foglalkoztatása. Tehetséggondozás, illetve felzárkóztatás a szakképzésben.

Tanulás-módszertani segítségnyújtás:

- lényegkiemelés, problémamegoldás, információ-gyűjtés és rendezés;
- szóbeli és írásbeli kifejezőkészség fejlesztése; kiselőadás, prezentáció;
- a gazdasági szaknyelv fontossága; használatának ösztönzése és gyakoroltatása.

5. A felnőttképzés sajátosságai

Az LLL értelmezése és jelentősége. Formális, nonformális, informális tanulás. A felnőttkori tanulást segítő és hátráltató tényezők. Andragógiai alapismeretek – a felnőttek tanulását támogató sajátos módszerek.

6. A közgazdász tanár tevékenysége, szerepei

A pedagógusok társadalmi helyzete. Tanári kompetenciák. A közgazdász tanár feladatprofilja; tevékenységei: osztályfőnöki, tanári-oktatói, tananyagfejlesztői, szakértői szerepek.

A közgazdász tanárok együttműködése a munkaközösségben; kapcsolatuk a közismereti tantárgyak tanáraival. A közgazdász tanár, mint az iskola forrás-szerző akcióinak segítője.

7. Az oktatás tartalmi kérdéseinek szabályozása - dokumentumok

A tantervi szabályozás szintjei: a NAT, a kerettantervek, helyi tanterv; érettségi követelmények. Célrendszer, kiemelt fejlesztési területek, kompetenciák.

Az OKJ-ben foglalt szakmai képzések lebonyolítását szabályozó dokumentumok.

8. A tanár tervező tevékenysége

A teljes tanévre történő előrettekintés; a tanmenet. A tematikus tervezés. Óravázlat (foglalkozási vázlat) készítés elvei és gyakorlata. A gyakorlati élettal való kapcsolattartás lehetősége – ennek tervezése.

9. Tananyag-elemzés: a tanórára való felkészülés alapvető mozzanata

Egy kiválasztott témakör oktatására való felkészülés bemutatása: a tananyag tartalmi elemzése (előzetes ismeretek, súlypontok, a megértés szempontjából kritikus mozzanatok, gyakoroltatás). Módszerválasztás; tartalom és módszerek egysége.

10. A szemléltetés funkciója; lehetőségei

A szemléletesség és a szemléltetés; funkciója, jelentősége az oktatásban (Comenius). A szemléltetés megvalósításának nehézségei a gazdasági jellegű képzésben. A szemléltetés hagyományos, és elektronikus eszközhátteret igénylő formái. A szemléltetés sajátos lehetősége: statisztikai adatokkal, adatsorokkal történő érvelés, bizonyítás. Grafikonok, diagramok használatának szabályai.

11. Aktivizáló módszerek a közgazdasági szakképzésben

Tanári magyarázat; frontális osztálymunka; aktivizáló módszerek összehasonlítása. Individualizált munka, páros munka, csoportmunka, közös kutatás. Játékos módszerek. Szimulált helyzetgyakorlatok (szituációs játékok). A projekt módszer alkalmazásának lehetőségei.

12. A gyakorló irodai tevékenység szakmai-pedagógiai lehetőségei

Gyakorló iroda a felsőkereskedelmi iskolákban - gyakorló iroda a mai közgazdasági szakközépiskolákban.

A gyakorló iroda, mint a vállalkozási tevékenység szimulációjának módszere. A szükséges személyi és tárgyi feltételek. A tevékenység célja, szervezése, lebonyolítása.

A gyakorló iroda az üzleti gazdaságtan gyakorlati jellegű tananyag-részeinek oktatásában.

13. Az ellenőrzés és az értékelés a közgazdasági szaktárgyakban

Az ellenőrzés funkciója; folyamatos és csomóponti ellenőrzés-értékelés. Az ellenőrzés nehézségei: a közgazdasági érzék és képesség fejlődésének mérési problémái. Szóbeli és írásbeli számonkérés. Feladatlapok, alkalmazható feladattípusok. A feladatlapok „jósaági” kritériumai (objektivitás, reliabilitás, validitás).

OKJ-s szakmai képzések moduljainak lezárásakor alkalmazott számonkérések, vizsgaformák (szóbeli- és írásbeli vizsga, gyakorlati vizsga, számítógépes környezetben végzett interaktív vizsgatevékenység).

14. Speciális foglalkozások a gyakorlati tapasztalatok megjelenítésére

Szakemberekkel, szakértőkkel való találkozás; tanulmányi látogatások, kirándulások. E rendhagyó foglalkozások előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának feladatai. A tapasztalatok hasznosítása; kapcsolása az elméleti ismeretekhez.

15. A vállalkozói készségfejlesztés sajátos (civil) szerveződései; szerepük a diákvállalkozások létrehozásában, működtetésében

A közgazdasági szemléletformálást és a fiatalok vállalkozói attitűdjét fejlesztő gyermek- és ifjúsági mozgalmak (4H; Young Enterprise; Junior Achievement).

A diákvállalkozások típusai (szimulált és valós tevékenységet folytató diákvállalkozások). A diákvállalkozások támogatásával, mentorálásával kapcsolatos tanári feladatok. A diákvállalkozások létrehozásával és működtetésével elérhető szakmai és pedagógiai célok.

16. Tanulói és tanári segédletek

Tankönyvek, munkafüzetek, feladat-gyűjtemények, oktatóprogramok. Tanári segédletek: szakkönyvek, módszertani kiadványok, demonstrációs eszközök, szoftverek. A taneszközök kiválasztásának szempontjai.

17. Informatikai eszközökkel történő tanulás-támogatás

Számítógép az oktatásban. A számítógép, mint az információk keresését és tárolását segítő eszköz. Elektronikus tananyagok, oktatóprogramok, multimédia-alkalmazások. E-learning; jelentősége a felnőttképzésben.

18. Szakképzés-pedagógiai kutatások

A neveléstudományi kutatások sajátosságai; egyszerű kutatói módszerek (megfigyelés, kérdőíves adatgyűjtés, interjú, kísérlet), az adatok feldolgozása és értelmezése.

A gazdasági szféra oktatással szembeni elvárásainak vizsgálata; kompetencia-kutatások.